

Отже, наявність правильно організованої системи внутрішнього контролю на сьогодні є невід'ємною складовою успішного розвитку економічного суб'єкта в умовах постійних змін зовнішнього середовища та ускладнення процесів управління. За допомогою внутрішнього аудиту можна здійснювати контроль за дотриманням законодавства, внутрішніх правил та норм, за оптимальним використанням ресурсів, визначення та уникнення ризиків, забезпечення прозорості та об'єктивної інформації у звітності.

Список використаних джерел:

1. Йовенко І. Проведення внутрішнього аудиту на підприємстві: важливі аспекти / І. Йовенко // Аудитор України. – 2015. – № 4. – С. 30-35.
2. Бутинець Ф.Ф. Аудит: [підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» для ВНЗ] / Ф.Ф. Бутинець. – 2002. – 672 с.
3. Кривобок В. О. Організація та завдання внутрішнього аудиту в системі управління підприємством / В. О. Кривобок, В. О. Євсєєнко // Економічні науки. Сер.: Облік і фінанси. – 2013. – № 10. – С. 370-375.
4. Семенець А. О. Формалізація категоріально-термінологічного апарату внутрішнього аудиту на підприємствах торгівлі / А. О. Семенець // Бізнес Інформ. – 2019. – № 3. – С. 276-285.

Лотоцька І.П., студентка
Науковий керівник: Королюк Т.М.,
к.е.н., доцент
Тернопільський національний технічний
університет ім. І. Пулюя, м. Тернопіль, Україна

ОБЛІКОВО-ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ГРОШОВИХ КОШТІВ

Грошові кошти вважаються найбільш ліквідною категорією активів, що забезпечує підприємству найбільший ступінь ліквідності і, як наслідок, свободу вибору. Грошові кошти є початком та кінцем господарсько-фінансового циклу. В процесі діяльності підприємства грошові кошти в ході кругообігу перетворюються в інші активи. Грошові кошти наявні і на початковому, і на кінцевому етапах облікового циклу, що включає придбання товарів, виробництво продукції, виконання робіт, надання послуг, а також отримання виручки. Більшість операцій в діяльності підприємства зумовлюють рух грошових коштів і пов'язані з проведенням розрахунків між підприємствами. Рух коштів (надходження і вибуття грошей та їхніх еквівалентів) утворює грошові потоки. Грошовими коштами є кошти підприємства, якими воно розпоряджається в процесі своєї діяльності. Джерелами формування грошових коштів підприємства є власні та залучені кошти.

Економічна сутність грошових коштів полягає в тому, що вони виступають як активний елемент і складова частина економічної діяльності суспільства, відносин між різними учасниками і ланками відтворювального процесу. Грошові кошти беруть участь в здійсненні різних видів суспільних відносин, розподілі валового національного продукту, в придбанні нерухомості, землі, у визначенні цін, що виражають вартість товару. Крім того, грошові кошти виступають як засіб

обміну на товари, нерухомість, твори мистецтва, коштовності та ін. Це проявляється в процесі порівняння при безпосередньому обміні товарів.

В Національному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» грошові кошти включають готівку, кошти на рахунках в банках і депозити до запитання [1]. В Міжнародному стандарті бухгалтерського обліку 7 (МСБО 7) «Звіт про рух грошових коштів» грошовими коштами є готівка в касі та депозити до запитання [2].

Надходження грошових коштів в касу підприємства відбувається в результаті реалізації товарів, послуг за готівку фізичним та юридичним особам, а також з рахунку банку. Цільовим призначенням таких надходжень є виплата заробітної плати, витрати по відрядженнях, господарчі, адміністративні й операційні витрати [3, с. 121].

Для здійснення господарської діяльності підприємства можуть відкривати у банках розрахункові, валютні, поточні, депозитні та інші рахунки, які використовуються для розрахунків підприємства з іншими підприємствами, а також по розрахунках з бюджетом, фондами тощо.

В процесі розрахунків кошти виконують функцію міри вартості, засобу обігу, засобу платежу, тобто перебувають в кругообігу безперервно (гроші – товар – виробництво – товар – гроші) і в результаті цього знову повертаються у свою первісну форму як виручка – у вигляді грошових коштів.

Остафійчук С. М. вважає, що оскільки грошові кошти виступають абсолютно ліквідними активами, в результаті цього дане поняття не завжди може включати абсолютно всі залишки на рахунках в банках, тому що їх ліквідність може відрізнятись від абсолютної [4, с. 216]. На думку Завадського Й. С. [5, с. 323], Осовської Г. В. [6, с. 235] грошовими коштами є доходи та надходження.

Загородній А. Г., Вознюк Г. Л. та Партин Г. О. вказують, що у господарській практиці назву грошей мають явища, зовні відмінні одне від одного: одиниці рахунку, в яких визначаються ціни на товари, національні грошові знаки, іноземна валюта, записи на банківських рахунках, кошти, витрачені на придбання цінних паперів, боргові зобов'язання, що використовуються для платежів, тощо [6, с. 164]. Бабіч В. В., Сагова С. В. зазначають, що під грошовими коштами варто розуміти валюту України та іноземну валюту [7, с. 280].

Дерій М. під грошовими коштами визначає основні сегменти для здійснення готівкових і безготівкових розрахунків між державними бюджетними установами та підприємствами [8, с. 62]. Несходовський І. С. вважає, що грошові кошти – це абстрактний вимірник економічних процесів, явищ, об'єктів, який суб'єкти згодні приймати як платіжний засіб [9, с. 15].

Ширенбек Х. вважає, що «ринкова система організації, незважаючи на всі відмінності в деталях (помітних на прикладі розвинутих країн Заходу), представляє в своїй основі спосіб господарювання, заснований, окрім всього іншого, на використанні грошей». Гроші він визначає «... основним фактором, що забезпечує безперешкодне протікання процесу розподілу праці, з'єднувальною ланкою якого є ринки» [10].

Список використаних джерел:

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : затверджено наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення: 19.10.2019).
2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 7 (МСБО 7) «Звіт про рух грошових коштів». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_019 (дата звернення: 19.10.2019).
3. Сопко В. В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навчальний посібник. Київ : КНЕУ, 2006. 526 с.
4. Остафійчук С. М. Грошові кошти та їх еквіваленти – найліквідніші активи підприємства. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2011. С. 215-220.
5. Завадський Й. С., Осовська Т. В., Юркевич О. О. Словник економічних термінів: менеджмент, маркетинг, підприємництво. Житомир : ЖІТІ, 1999. 444 с.
6. Осовська Г. В., Юркевич О. О., Завадська Й. С. Економічний словник. Київ : Кондор, 2007. 358 с.
7. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л., Партин Г. О. Облік і аудит: термінологічний словник. Львів : «Центр Європи», 2002. 671 с.
8. Бабіч В. В., Сагова С. В. Фінансовий облік (облік активів) : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2006. 282 с.
9. Дерій М. Дефініції «грошові кошти» і «грошові потоки»: відмінності та взаємозв'язок. *Економічний аналіз*. 2010. Випуск 6. С. 60-64.
10. Несходовський І. С. Облік грошових коштів та контроль їх виконання в підприємствах торгівлі : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.09. Київ, 2009. 20 с.
11. Понеділко О. В. Організація і контроль руху грошових потоків. *Економіка та держава*. 2011. № 11. С. 56-57.

Лузан А.М., студентка.

Науковий керівник: Апальков С.С.,
ст. викл. Київський університет ринкових
відносин, м. Київ, Україна

СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ

На сучасному етапі розвитку бухгалтерський облік все більше стає комп'ютеризованим. Це принципово змінює технологію обробки бухгалтерської інформації. В теперішній час розроблені десятки програм, що призначені для автоматизації бухгалтерського обліку на підприємствах за допомогою персональних комп'ютерів. Усі програми пропонують стандартний набір інструментів, які дозволяють полегшити та автоматизувати роботу бухгалтера. Більшість програм універсальні і дають змогу автоматизувати бухгалтерський облік будь-якої важкості.

Контроль має істотне значення у виявленні і мобілізації наявних резервів, сприяє підвищенню ефективності й якості роботи, посиленню режиму економії, виявленню причин і умов, за яких утворюються втрати. Правильно організований контроль повинен не тільки виявляти недоліки і порушення, а й запобігати їм, а також сприяти їх своєчасному усуненню. Ефективність застосування контролю залежить насамперед від рівня зацікавленості власників, ступеня розуміння ролі,